

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

НАРЕДБА

**за прием, обучение и движение
на студенти, специализанти и докторанти
в Аграрния университет – Пловдив**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Обучението в Аграрния университет – Пловдив се организира по образователни степени съгласно Закона за висшето образование (обн. в ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г., изм. в бр. 28 от 1996 г., бр. 56, 58 от 1997 г., бр. 60 от 1999 г., в сила от 2.07.1999 г., попр. в бр. 66 от 1999 г., в сила от 2.07.1999 г., изм. в бр. 113 от 1999 г., в сила от 28.12.1999 г., бр. 54 от 2000 г., в сила от 4.07.2000 г., бр. 22 от 2001 г., в сила от 13.03.2001 г., бр. 40 от 2002 г., в сила от 19.04.2002 г., бр. 53 от 2002 г., в сила от 28.5.2002 г., бр. 48 от 2004 г., в сила от 4.06.2004 г., изм. ДВ., бр.70 от 10 август 2004 г., изм. ДВ, бр.77 от 27 септември 2005 г., изм. ДВ, бр. 83 от 18 октомври 2005 г., изм. ДВ, бр. 103 от 23 декември 2005 г., изм. ДВ, бр. 30 от 11 април 2006 г., изм. ДВ, бр. 36 от 2 май 2006 г., изм. ДВ, бр. 62 от 1 август 2006 г., изм. ДВ, бр.108 от 29 декември 2006г., изм. ДВ, бр. 41 от 22 май 2007г., изм. ДВ, бр.13 от 8 февруари 2008 г., изм. ДВ, бр.43 от 29 април 2008 г., изм. ДВ, бр.69 от 5 август 2008 г.); Наредбата за държавните изисквания за придобиване на вис-ше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист" (приета с ПМС № 162 от 29 юли 2002 г., обн. в ДВ, бр. 76/2002 г.); Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите учи-лища на Република България (приета с Постановление № 79 на Министерския съвет от 2000 г., обн. в ДВ, бр. 40 от 16 май 2000 г., в сила от 20.04.2000 г., изм. в бр. 78 от 2004 г., в сила от 11.09.2004 г., изм. в ДВ, бр. 47 от 7.06.2005 г.); Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докто-рантите (приета с ПМС № 222 от 26 октомври 2000 г., обн. в ДВ, бр. 90); Наредба № 21 от 30.09.2004 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, Закона за научните степени и научните звания (обнародван в ДВ, бр. 36 от 9 май 1972 г., изм. в бр. 43 от 1975 г., бр. 12 от 1977 г., бр. 61 от 1981 г., бр. 94 от 1986 г., бр. 10 от 1990 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 112 от 1995 г., бр. 28 от 1996 г., изм. и доп. в ДВ, бр. 54 от 2000 г.) и Правилника за устройството и дей-ността на АУ.

(2) Целта на настоящата наредба е да детайлизира съответните членове от посочените по-горе нормативни доку-менти.

Чл. 2. (1) Обучаваните в първа и втора образователни степени (бакалавър и магистър) имат статут на студенти, а обучаваните в трета степен (доктор) – статут на докторанти.

(2) Статут на специализанти имат лицата, приети за повишаване на квалификацията, без придобиване на по-висока образователна степен или нова специалност.

Чл. 3. (1) Статут на студент, докторант и специализант се придобива при записване в АУ и се загубва при отписване.

(2) Правата, произтичащи от студентския статут, не могат да се ползват по време на прекъсване на обучението.

II. ПРИЕМ, ОБУЧЕНИЕ И ДВИЖЕНИЕ НА СТУДЕНТИ

II.1. Прием на студенти

II.1.1. Бакалаври

Чл. 4. (1) За обучение в ОКС "бакалавър" се приемат български и чуждестранни граждани със завършено средно образование.

(2) Студентите се приемат чрез конкурс, правилата за който се утвърждават от Академичния съвет. Условието за кандидатстване, провеждането на състезателните изпити, класирането на кандидатите и тяхното записване в АУ се публикуват в издавания всяка година "Справочник за кандидат-студенти".

(3) В АУ се приемат студенти, които заплащат семестриални такси, определени от МОН (обучение по държавна поръчка).

Чл. 5. При кандидатстване в АУ студентът се приема по една специалност.

Чл. 6. (1) Професионалните бакалаври, завършили висшето училище Земеделски колеж – Пловдив, могат да продължат обучението си в АУ за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър".

(2) Обучението се извършва по общи или индивидуални учебни планове.

Чл. 7. АУ може да изпраща студенти за частично и съвместно обучение в други висши училища в страната и в чужбина при наличие на договорни отношения и при спазване на нормативните актове и изискванията към кандидатите. Кандидатите се представят от катедрите или други звена и се утвърждават от декана.

Чл. 8. Новоприетите студенти за ОКС "бакалавър" се записват в главната книга на съответния факултет, издава им се студентска лична карта, уверение и студентска книжка, в която се отразява формата на обучение и факултетният номер.

Чл. 9. (1) Записването на новоприетите студенти се извършва по предварително обявен график със заповед на Ректора.

(2) Записванията за втория и следващите семестри се извършват преди започване на учебните занятия.

(3) Изключения се допускат в особени случаи (тежко заболяване, бременност, майчинство, провеждане на обучение в чуждестранно висше училище или разрешена временна работа в чужбина) със заповед на Ректора по предложение на декана.

II.1.2. Магистри

Чл. 10. (1) За обучение в ОКС "магистър" се приемат лица, придобили ОКС "бакалавър" с минимален успех от дип-ломата добър (4,00). Продължителността на обучение е не по-малка от 1 учебна година за редовно и 1,5 години за задочно обучение.

(2) В магистърска степен могат да се приемат и лица от други професионални направления, придобили степента "бакалавър" за обучение по индивидуален учебен план. Продължителността на обучение е не по-малка от 3 семестъра за редовна форма на обучение и 4 семестъра за задочна форма на обучение.

(3) За обучение в магистърска степен се приемат и лица, придобили степента "професионален бакалавър" с минимален успех от дипломата добър (4,00). Продължителността на обучение е не по-малка от 4 семестъра, като магистратурата може да бъде само в същото професионално направление.

(4) Броят на студентите, които ще се обучават за тази степен, се утвърждава ежегодно от МС по професионални направления, а разпределението по факултети и специалности – от АС.

Чл. 11. (1) Студентите от втората степен на обучение се записват в отделни главни книги. Издават им се отразените в чл. 8 документи.

(2) Обучението в магистърската степен завършва със защита на дипломна работа или успешно издържан писмен държавен изпит.

II.2. Обучение и движение на студенти

II.2.1. Форми на обучение, учебни планове и програми

Чл. 12. (1) Формите на обучение в АУ са редовна, задочна и дистанционна.

(2) Минималният срок за обучение в редовната форма за ОКС „бакалавър” по учебен план е 4 години с общ хорариум, не по-малък от 2200 часа и не по-голям от 3000 часа аудиторна заетост, мин. 240 кредита.

(3) В задочната форма на обучение се изпълняват изискванията, предвидени в учебния план по съответната специалност, като аудиторната заетост не може да бъде по-малка от 50 на сто от предвидената в учебния план за редовната форма с минимален срок за обучение 4,5 години.

Чл. 13. (1) Обучението се организира въз основа на квалификационни характеристики по специалности, учебни планове и учебни програми.

(2) В квалификационните характеристики се определят целите на подготовката, методите и средствата за тяхното постигане; предназначението на специалиста; равнището на знанията и уменията, които трябва да придобие; възможностите за неговата реализация в съответствие с образователната степен на обучение.

(3) Квалификационните характеристики са основа за определяне на съдържанието и структурата на учебните планове и учебните програми.

(4) Квалификационните характеристики и учебните планове се приемат от факултетните съвети и се утвърждават от АС.

(5) Учебните планове са основни документи, в които се включват задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

1. Задължителни са тези дисциплини, които осигуряват фундаменталната подготовка, необходима за придобиване на професионалната квалификация. Изучаването им и полагането на изпити по тях е задължително.

2. Избираеми са тези дисциплини, които засилват специализиращата подготовка.

3. Факултативни са тези дисциплини, които осигуряват допълнителна подготовка в зависимост от интересите на студентите.

Чл. 14. (1) Учебните програми по дисциплините се обсъждат на катедрени съвети и заседания на комисиите по качеството на обучението във факултета и се утвърждават от деканите след примането им от ФС.

(2) Учебната програма за всяка дисциплина съдържа: титулна страница – наименование на дисциплината, задължителна, избираема или факултативна, на коя специалност е включена като такава и за коя образователно-квалификационна степен е предназначена, извадка от учебния план (код на дисциплината, основна форма на контрол на знанията, аудиторна, извънаудиторна и обща натовареност на студентите в часове, кредитни точки), анотация, съдържание (кратък тезис на методичните единици, включени в аудиторната и извънаудиторната работа), технология на обучението и контрол на знанията, изпитна програма и списък на основната и допълнителната литература.

Чл. 15. (1) В учебната работа се включват лекции, семинарни, лабораторни и практически занятия (упражнения), индивидуална работа върху изучавания материал, извънаудиторна работа, курсови проекти и задачи,

дипломни работи с опитни разработки, консултации и други форми на организирана и самостоятелна подготовка.

(2) В редовното обучение се провеждат задължителни производствени и учебни практики и преддипломен стаж.

(3) Организационните форми на учебна работа (лекции, упражнения, семинари, извънаудиторни форми и др.) са задължителни и се отразяват в учебните планове по години, семестри, модули и др. Въз основа на заетостта на студентите при провеждането на тези форми се определят кредитни точки, които са неотменим критерий за успешно приключване на всяка учебна дисциплина, модул, семестър, учебна година или образователна степен.

(4) Средната аудиторна седмична заетост на студентите през курса на обучение е 24–26 часа.

Чл. 16. (1) Груповите форми на обучение се провеждат по потоци, курсове, групи и подгрупи.

(2) Потокът се формира от студенти от даден курс или различни курсове и специалности, които изучават дадена дисциплина по една и съща учебна програма.

(3) Учебната група е не повече от 24 студенти, като минималният брой за подгрупа е 10 ± 2 (с изключение на секция “Физическа култура и спорт”, където броят на студентите в група варира от 15 до 24).

(4) Минималният брой студенти за курс от лекции за избираема или факултативна дисциплина е 20 (не се отнася за курсове със списъчен състав под 20 студенти, когато всички са пожелали обучение по дисциплината).

(5) За провеждане на лабораторни и практически занятия и при чуждоезиково обучение групата може да се раздели на подгрупи с числен състав не по-малък от 8 и не по-голям от 12 студенти (с изключение при чуждоезиковото обучение по френски, немски и руски език за студентите от специалността “Аграрен туризъм”, където минималният брой за обучаваните в редовна форма е 6, а в задочна – 4 студенти).

(6) Броят на групите и подгрупите се утвърждава всяка година от декана.

II.2.2. Учебен процес, график, седмичен разпис

Чл. 17. (1) Учебният процес протича по учебен график, който се утвърждава от АС до 30 юли на текущата календарна година за следващата учебна.

(2) В учебния график за редовно и задочно обучение се определя продължителността на семестрите, изпитните сесии, ваканциите, държавния изпит, производствените практики и преддипломния стаж.

Чл. 18. Учебните занятия се провеждат по седмичен разпис. Същият се съставя от Учебноинформационния център и се утвърждава от зам.-ректора по учебната работа.

Чл. 19. Учебният график и седмичният разпис за провеждане на учебните занятия са задължителни. Промени в разписа се допускат по изключение след разрешение на декана и съгласуване с Учебноинформационния център.

Чл. 20. (1) При записването за даден семестър студентите поемат задължението да изпълнят предвидения кредит в учебния план на специалността.

(2) Изпълнението на планирания кредит се удостоверява с подпис на преподавателите по дисциплините.

(3) Учебният семестър е завършен, когато студентът е получил заверка от декана. Заверката се извършва въз основа на подписите на всички преподаватели, водещи лекциите, упражненията и другите форми на учебна работа.

(4) Студентите, които не са заверили семестъра, не се допускат до изпити. Същите прекъсват обучението си и пре-записват същия семестър на следващата учебна година.

(5) Право на административни заверки по преценка на деканите имат:

Студентите от редовно обучение – до четири административни заверки по отделни дисциплини през целия курс на обучение.

Студентите от задочно обучение могат да бъдат освободени от задължителни присъствени занятия и да получат административна заверка на семестъра, но не повече от два пъти през целия период на обучение.

Чл. 21. (1) Студентите могат да отсъстват от учебни занятия само при заболяване или други уважителни причини, но не повече от 25 дни при редовно и 3 дни при задочно обучение в течение на една учебна година. Те подават молба до декана (придружена с документи), в която посочват причините за отсъствията.

(2) Продължителни отсъствия, но не повече от 50% от учебното време, се разрешава на тежко заболели студенти редовна форма на обучение с документ от ЛКК (представен не по-късно от 1 месец след издаването му).

(3) Бременните студентки и студентките майки от редовната форма на обучение с деца до 6-годишна възраст могат да ползват облекчен режим на следване:

а) обучение по индивидуален план и индивидуален график за явяване на изпити;

б) продължителни отсъствия от учебни занятия, но не повече от 50 % от учебното време през семестъра;

в) присъствие на очни занятия със задочни студенти (по преценка на декана) и изпълнение на учебните задължения съгласно с учебния план за задочно обучение.

(4) Студентите отличници могат да се обучават по индивидуален план и график за явяване на изпити и да завършат курса на обучение в по-кратък срок от този, предвиден в учебните планове. Студентите спортисти, включени в национални и олимпийски отбори, както и в "А" републикански групи, могат да ползват облекчен режим на обучение по предходната алинея.

(5) Студентите – инвалиди с трайни увреждания и с нама-лена работоспособност 70 и над 70 %, могат да ползват облекчен режим на следване (обучение по индивидуален учебен план и график за явяване на изпити, отсъствия от учебни занятия, не повече от 50 % от учебното време през семестъра).

(6) Когато и двамата родители са студенти с дете до 6-годишна възраст, което е при тях, облекченият режим на обучение се ползва по избор от единия от тях. За целта те предварително съобщават в деканата кой ще ползва облекчения режим. При условие че студентското семейство има 2 и повече деца, живеещи при тях, облекчен режим могат да ползват и двамата родители.

(7) Отсъстващите студенти с разрешение по предходните алинеи не се освобождават от учебните и производствените практики. Като се изключат бременните, майките и тежко болните, останалите са задължени да извършат допълнително пропуснатите практики, като предварително се уговарят със

съответните катедри. Допълнителната заетост на преподавателите се отчита, като за целта се подава доклад от декана до Ректора.

(8) Срокът на обучение на студентките майки може да се удължи до 2 години.

II.2.3. Прекъсване, отстраняване, възстановяване

Чл. 22. (1) Студентите с неположени повече от два изпита след ликвидационната сесия прекъсват обучението си. Те са длъжни да положат изпитите си в годината на прекъсването.

(2) Студентите, обучавани за ОКС „бакалавър”, могат да прекъсват (след заверен втори семестър) два пъти по време на обучението си по следните причини:

1. Слаб успех – с неположени повече от 2 изпита.
2. Незаверен семестър.
3. Майчинство.
4. Заболяване – изключение се допуска при тежко и продължително боледуване с документ от ЛКК, но не повече от 3 години (общо с прекъсването по слаб успех или по други причини).
5. По собствено желание.

(3) Студентите, обучавани за ОКС „магистър”, могат да прекъсват поради незаверка на семестъра веднъж по време на следването си. Изключение се допуска при тежко и продължително боледуване, но не повече от 3 години (общо с прекъсването по слаб успех или по други причини).

(4) Студентите, обучавани за ОКС „магистър”, приети по държавна поръчка, които прекъсват обучението си, след възстановяването минават в платена форма на обучение, изключение се допуска за лица в майчинство или прекъснали поради болест, ако има текущ магистърски курс.

(5) Студентите, прекъснали обучението си поради слаб успех, ако не положат успешно изпитите си през годините на прекъсване или до 2 седмици от началото на учебната година, се отстраняват от висшето училище със заповед на Ректора.

(6) Студенти, които не са платили таксата за обучение в определения срок (до 2 седмици от началото на семестъра), прекъсват обучението си със заповед на Ректора.

(7) За бригада в чужбина могат да кандидатстват само студенти от втори, трети и четвърти курс.

(8) Одобрените за бригада в чужбина студенти съгласно с решение на АС могат да отсъстват от 01.05 до 15.09. В рамките на 1 месец след тази дата трябва да положат невзе-тите изпити.

Чл. 23. (1) Студентите, които са отстранени от втори, трети и четвърти курс, могат да възстановят студентските си права с конкурсен изпит.

(2) На възстановилите правата си студенти се признават положените изпити, ако не са настъпили промени в съдържанието и хорариума на съответните дисциплини, надхвърлящи 25 %.

Чл. 24. (1) Студентите възстановили студентските си права, преместени в друга специалност на АУ или от други ВУЗ-ове, се обучават по действащите учебни планове на випуска, с който продължават обучението си, и ако се налага, полагат приравнителни изпити.

(2) Признатите дисциплини от факултетните комисии за студентска мобилност се вписват в дипломата за висше образование с наименованието, хорариума и кредитите, съответстващи на действащите учебни планове.

II.2.4. Преместване на студенти

Чл. 25. (1) Преместването на студенти в друга специалност от друго професионално направление или област на висше образование в рамките на висшето училище, както и промяната на формата на обучение, се разрешава от Ректора по предложение на декана.

(2) Преместването на студенти в друго сродно висше училище, както и приемането на студенти от сродни висши училища, става с взаимното съгласие на двамата ректори. Представената академична справка се счита за съгласие на Ректора на ВУЗ, откъдето студентът идва.

(3) За студентите, обучавани в степен “бакалавър”, не се допуска преместване или промяна на формата на обучение по ал. 1 и 2 преди приключване и успешно полагане на изпитите за първи курс, а за студентите, обучавани в степен “магистър” – преди приключване и успешно полагане на изпитите за първи семестър.

(4) Преместването и промяната на формата на обучение се извършва преди започване на учебната година, а за задочната форма – като изключение, до започване на занятията от зимния семестър.

(5) Изпитите на преместените студенти се признават, ако обемът и съдържанието на учебния материал по съответните дисциплини съвпадат най-малко 75 %. Същото изискване се поставя при признаване на изпити на лица, следващи второ висше образование или обучавали се в чужбина.

(6) Цялостното организиране на студентската мобилност и признаването на образователни кредити и периоди на обучение, придобити в друго висше училище или по учебен план на друга специалност, се регламентира с утвърдени от АС правила.

(7) Признаването на кредити, придобити в друго висше училище, или кредити по сходни дисциплини от друга специалност се извършва от специализирани комисии във факултетите.

II.2.5. Чуждестранни студенти

Чл. 26. (1) За обучение в бакалавърска степен се приемат чуждестранни граждани със завършено средно образование, даващо право за кандидатстване в българско висше училище.

(2) Те се обучават на собствени разноски (платено обучение), освен в случаите, посочени в нормативни документи или свързани с междуправителствени спогодби (студенти от страни членки на ЕС, се обучават при условията за български граждани).

(3) При необходимост чуждестранните студенти се записват за обучение в АУ след успешно завършена едногодишна езикова и специализирана подготовка.

Чл. 27. (1) АУ може да приема за частично обучение чуждестранни студенти по безвалутен обмен или на собствена финансова издръжка.

(2) Частичното обучение се осъществява по специален учебен план, съставен въз основа на възможностите на АУ и факултета. Планът се утвърждава от декана.

Чл. 28. (1) Чуждестранните студенти се обучават по едни и същи учебни планове и програми с българските студенти. Те се включват в потоци, групи и други структурни звена заедно с българските студенти.

(2) Чуждестранните студенти имат право да организират свои землячески групи, съюзи и други, чието създаване не противоречи на действащите закони на страната и Правилника за устройството и дейността на АУ.

Чл. 29. (1) За обучение в магистърска степен се приемат чуждестранни граждани, притежаващи ОКС "бакалавър" и ОКС „професионален бакалавър" или еквивалентна на нея степен в областта на земеделското образование.

(2) Продължителността на обучение в магистърската степен е не по-малка от 1 учебна година, като се спазват изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист" (приета с ПМС № 162 от 29 юли 2002 г., обн. в ДВ, бр. 76/2002 г.) и Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища

(3) Чуждестранните студенти се приемат в редовна и задочна форма на обучение чрез конкурс по документи.

(4) Чуждестранните студенти се приемат и в индивидуална форма на обучение – по документи.

(5) Те се обучават на собствени разноски (платено обучение), освен в случаите, посочени в нормативни документи или свързани с междуправителствени спогодби (студенти от страни – членки на ЕС, се обучават при условията за български граждани).

(6) Приемането, записването и административното им обслужване се извършва от съответния деканат. Те получават лична студентска карта, студентска книжка, уверение и др. документи, в които се отразява формата на обучение и факултетният номер.

(7) При необходимост чуждестранните граждани се обучават предварително в подготвителен курс по български език или обучението се извършва на друг език.

II. 2.6. Семестриални изпити

Чл. 30. Контролът върху подготовката на студентите и оценката на техните знания се осъществяват по начините, посочени в учебната програма на всяка дисциплина.

Чл. 31. (1) Формите на проверка и текущата оценка на знанията и уменията на студентите се отразяват в учебните планове и учебните програми. Те могат да бъдат: писмен изпит, тест, устен изпит, практически изпит, защита на проект и др.

(2) Основна форма за окончателна оценка е писменият изпит.

(3) Писмените работи се съхраняват и запазват от изпитващите в продължение на един месец след провеждане на изпита.

Чл. 32. (1) За всеки семестър се определя редовна и поправителна сесия, а в края на учебната година (първата половина на м. септември) – ликвидационна сесия.

(2) На редовната и поправителната сесия студентите се явяват с групов протокол. За ликвидационната сесия се издават групови или индивидуални протоколи.

(3) Индивидуални протоколи се издават още за:

- а) обучение по индивидуален план и индивидуален график за изпити;
- б) явяване на приравнителни изпити;
- в) изпити на студенти, изпратени на обучение в друга страна;
- г) коригиране на оценки;
- д) условни изпити;
- е) изпити на прекъснали студенти.

При явяване на изпит с индивидуален протокол студентите предварително съгласуват датата на изпита със съответния преподавател.

(4) Провеждане на изпит без протокол не се допуска.

(5) Бременните, студентките майки, тежко болните, инвалидите с трайни увреждания и с инвалидност 70 и над 70 % и спортистите от "А" републиканските групи имат право на перманентна сесия.

(6) Студентките майки, тежко болните, инвалидите с трайни увреждания и с инвалидност 70 и над 70 % не заплащат такса за явяване на изпити, след ликвидационна сесия (до 3 явявания).

(7) Студентите, прехвърлени от други висши училища с неположени изпити поради несъответствие на учебните планове, се задължават да ги положат до края на съответната учебна година.

Чл. 33. (1) Изпитът се провежда от водещия лекционния курс преподавател. Когато по уважителни причини той отсъства от висшето училище, с негово предварително съгласие или по решение на катедрения съвет изпитът се провежда от друг хабилютиран преподавател, посочен от ръководителя на катедрата.

(2) При провеждане на изпит за коригиране на оценка деканът издава заповед за комисия, в състава на която влизат водещият лекционния курс преподавател и двама други преподаватели.

(3) Резултатите от проверката на знанията по факултативните дисциплини се отразяват също с цифрова оценка.

Чл. 34. След приключване на изпита преподавателят е длъжен да представи протоколите в деканата и да внесе оценките в главната книга в срок до един месец.

Чл. 35. Студентите, останали след ликвидационната сесия с не повече от два неположени изпита, могат да продължат обучението си до IV курс (записват условно учебната година). Те са длъжни да вземат изпитите до края на IV курс, ка-то изпълняват задълженията си по учебния план. Подготовка-та и явяването на изпит не са основание за неизпълнение на тези задължения.

Чл. 36. Студентите, които не могат да се явят на поправителна или ликвидационна сесия поради заболяване или други уважителни причини, представят съответен документ и получават разрешение от декана за полагане на изпитите в определен от него срок.

II.2.7. Държавни изпити

II.2.7.1. Държавен писмен изпит

Чл. 37. (1) За държавния изпит се определя редовна и поправителна сесия.

(2) Държавният изпит се провежда под формата на писмен и практически за специалността "Екология и опазване на околната среда", а за останалите специалности – писмен изпит или защита на дипломна работа плюс практически изпит.

(3) Знанията на студентите от писмения изпит (или дипломната работа) се оценяват (осреднени до стотни числа) и вписват в изпитния протокол, студентската книжка и главната книга. Крайната оценка от държавния изпит е средноаритметичната от двете форми на проверка на знанията.

(4) До писмен държавен изпит или защита на дипломна работа се допускат студенти, които са положили всички изпити по учебния план и имат заверени всички практики.

(5) Държавният изпит (писмен или защита на дипломна работа) се провежда от Държавна изпитна комисия, назначена от Ректора. В състава на тази комисия влизат не по-малко от трима и не повече от пет хабилитирани преподаватели от съответното научно направление.

(6) Поправителната сесия на държавния изпит се провежда не по-късно от шест месеца и не по-рано от един месец след редовната сесия. Изключения се допускат за болни, представили медицински документ от ЛКК, за бременни и майки с деца до 6-годишна възраст.

(7) Дипломирането на студенти, отстранени и възстановили правата си, става въз основа на действащите към момента учебни планове и фиксираните в тях професионални квалификации.

(8) Дипломирането на семестриално завършилите студенти, може да стане до 5 години с признаване на изпълнения от тях учебен план. След този срок дипломирането става въз основа на действащите към момента учебни планове и фиксираните в тях професионални квалификации.

II.2.7.2. Дипломна работа

Чл. 38. (1) Разработването на дипломни работи се разрешава на студенти, които към момента на зачисляването имат минимален успех, определен от ФС.

(2) Разработката на дипломната работа се осъществява самостоятелно под ръководството на научен ръководител, преподавател или научен сътрудник по избор на дипломанта.

(4) Темата на дипломната работа и научният ръководител се приемат на КС и се утвърждават от декана.

(5) Дипломната работа може да бъде част от научно-изследователската работа на ръководителя.

II.2.7.3. Практически изпит

Чл. 39. (1) Студенти, неположили писмен държавен изпит или незащитили дипломна работа, не се допускат до практически изпит. Когато не са положили успешно само практическия изпит, те се явяват на него на поправителната сесия.

(2) Държавният практически изпит се провежда от изпитна комисия, назначена от Ректора, в състав от трима преподаватели, от които поне един е хабилитиран.

(3) Тегленето на билетите за практическия изпит по направления (катедри) става в деканатите, а това на конкретните въпроси в съответната катедра, без да се дава възможност да се ползва допълнителна литература.

(4) Оценката от практическия изпит се оформя на закрито заседание на комисията като се осреднява до стотния знак.

Чл. 40. На студентите, успешно положили държавен изпит, се издава диплома за завършено висше образование.

II.3. Права и задължения на студентите

Чл. 41. Студентите имат следните основни права:

1. Да получават квалифицирана помощ от преподавателите, научно-помощния персонал и обслужващите звена на АУ.
2. Да избират специалности в съответствие с чл. 5 от тази наредба.
3. Да избират учебни дисциплини при условията и реда, определени в учебния план за съответната специалност.
4. Да преминават на частично обучение в други висши училища в страната и чужбина в съответствие с учебните планове и сключените от АУ договори и спогодби.
5. Да участват в научноизследователската дейност на АУ, като им се запазват авторските, изобретателските и сродните права.
6. Да ползват материално-техническата база на АУ за учебна, изследователска, спортна и културна дейност.
7. Да ползват студентски общежития и столове в съответствие с нормативните документи, решения и възможности на АУ.
8. Да получават държавна стипендия в съответствие с нормативните документи.
9. Да се сдружават в общности по учебни, научни, спортни, синдикални и други интереси. Общностите нямат право да провеждат на територията на висшето училище дейности с политически и религиозен характер.

Чл. 42. Студентите са длъжни:

1. Да изпълняват задълженията си, произтичащи от учебните планове и програми, като за всеки семестър и учебна година набират определените за аудиторна и извънаудиторна дейност, кредити.
2. Да полагат изпитите си съобразно с графика за учебния процес.
3. Да спазват стриктно изискванията, произтичащи от нормативните документи (чл. 1), Правилника за устройството и дейността на АУ и настоящата наредба.

Чл. 43. (1) Студент, който наруши Закона за висшето образование, Правилника за устройството и дейността на АУ и настоящата наредба, се наказва от декана със “забележка”, а от Ректора – по доклад на декана с “отстраняване за срок от 1 учебна година” или с “отстраняване от висшето училище за повече от 1 учебна година”.

(2) Наказанието “изключване” се налага от Ректора.

III. СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Чл. 44. Приемът и обучението на специализанти български граждани се уреждат с Правилата за устройството и дейността на Центъра за продължаващо обучение, с който се допълва Правилникът за устройството и дейността на АУ.

Чл. 45. Аграрният университет приема за обучение чуждестранни специализанти съобразно с нормативни актове на МС в изпълнение на междуправителствени спогодби (чрез МОН) за образователен, научен и културен обмен и срещу заплащане.

Чл. 46. Специализацията на чуждестранните граждани е само редовна и може да бъде краткосрочна (до 1 година) и дългосрочна .

Чл. 47. (1) За специализанти се приемат чуждестранни граждани със завършено висше образование.

(2) Приемът се осъществява по документи, отразени в съответни наредби на МС.

(3) При необходимост кандидатите, които не са завършили висше образование в България, изучават предварително български език в Подготвителното отделение на АУ.

Чл. 48. Учебноинформационният център съвместно с приемащата катедра организира цялостната дейност по приемането и обучението на специализанта.

Чл. 49. Приемащата катедра определя ръководител на специализанта, който заедно с него подготвя работна програма. Програмата се приема от катедрения съвет. Ръководителят следи за изпълнението на програмата и подпомага специализанта в неговата работа.

Чл. 50. Специализантът подготвя и защитава пред катедрения съвет отчет на български или чужд език за извършената работа и постигнатите резултати. Въз основа на защитения отчет АУ издава удостоверение на специализанта за проведената специализация.

IV. ДОКТОРАНТИ

Чл. 51. (1) Приемът и обучението на докторанти се извършват в съответствие с нормативните документи (чл. 1).

(2) В АУ се приемат за обучение и чуждестранни док-торанти. Кандидатите, които не са придобили необходимата образователно-квалификационна степен в България, изучават български език в Подготвителното отделение в продължение на 8 месеца.

(3) За насочване на таланти студенти към разработване на докторантура катедрите и деканатите разработват специална програма за работа с тях.

Чл. 52. Формите на обучение са: редовна, задочна и докторантура на самостоятелна подготовка.

Чл. 53. Продължителността на обучение в редовната докторантура е 3 години, а в задочната – 4 години след завършване на образователно-квалификационната степен “магистър”. Сроктът на обучение на български и чуждестранни докторанти може да се удължава до 6 месеца по обективни причини.

Чл. 54. За докторанти се приемат лица с придобита образователно-квалификационна степен “магистър”.

Чл. 55. Обучението на докторантите е по държавна поръчка, в изпълнение на междуправителствени спогодби и платено. Таксите за платено обучение се определят всяка година от МС.

Чл. 56. (1) Дейностите по планирането, провеждането на конкурсните изпити и обучението на докторантите с българско гражданство се организират от експерт под ръководството на зам.-ректора по учебната работа и при взаимодействие с деканите и ръководителите на катедри.

(2) Експертът, под ръководството на зам.-ректора по учебната работа, извършва цялостната работа по приемането и настаняването на чуждестранните докторанти, по оформянето на документите, контролира разработването на учебните индивидуални планове, провеждането и отчитането на индивидуалната им работа, както и организацията и защитата на дисертациите.

(3) Финансирането на изследователската работа на докторанта се планира и отчита от ФСО, а средствата се израз-ходват по план-сметка, представена от научния ръководител.

Чл. 57. По предложение на катедрата, в която се провежда обучението, съответният факултетен съвет избира хабилитирано лице или доктор на науките за научен ръководител на докторанта. При необходимост може да се изберат два-ма научни ръководители или един научен ръководител (хабилитирано лице или доктор на науките) и един консултант.

Чл. 58. (1) Докторантът заедно с научния ръководител изготвят индивидуалния план, който се обсъжда в съответната катедра и се утвърждава от Научния съвет (ФС). Неотменима част на индивидуалния план е темата на дисертационния труд и методичният план за провеждане на експерименталната работа. В него се посочват и сроковете за вземане на изпитите.

(2) В учебния план на докторанта се посочват дисциплините, които той ще изучава, и сроковете за вземане на из-питите.

(3) Чуждестранните докторанти, които не са завършили висше образование в България, изучават задължително български език в продължение на две години, със седмичен хорариум 3 часа, след което полагат изпит пред комисия. При положение, че докторантът владее български език, той се явява на изпит пред комисия за получаване на удостоверение.

Чл. 59. Докторантите полагат изпит по специалността до края на втората година.

Чл. 60. Научният ръководител ръководи цялостната образователно-научна и творческа подготовка на докторанта и носи отговорност пред Научния съвет (ФС) за тази дейност.

Чл. 61. АС определя възнаграждението на научния ръководител и на членовете на комисииите, провеждащи изпитите на докторантите.

Чл. 62. Докторантът подготвя всяка година отчет за извършената работа, който се обсъжда на заседание на катедрения съвет.

Чл. 63. (1) Докторантът може да прекъсне обучението си до 2 години по уважителни причини (болест, майчинство, семейни и други причини).

(2) При прекъсване на обучението за повече от 2 години докторантът кандидатства отново по общия ред.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти се актуализира с решения на АС в съответствие с промените в нормативните документи.

Настоящата наредба е утвърдена от Академичния съвет на 15.07.2005 г. с Протокол № 10, изм. и доп. на 23–25.01.2009 г. с Протокол № 5.